

شناخت و تحلیل طرح و نقش و نمادهای گلیم شیریکی پیچ سیرجان

مرضیه حسن‌زاده^۱، ابوالقاسم دادور^۲، مسعود رضایی^۳، شهلا ظاهری^۴

^۱ دانش‌آموخته کارشناسی ارشد پژوهش هنر

^۲ استاد گروه پژوهش هنر، دانشکده هنر، دانشگاه الزهراء، تهران

^۳ دانش‌آموخته کارشناسی ارشد پژوهش هنر

^۴ دانش‌آموخته کارشناسی ارشد معماری

چکیده

این پژوهش، به منظور بررسی شناخت و تحلیل طرح و نقش و نمادهای گلیم شیریکی پیچ سیرجان انجام گردید. هدف از چنین پژوهشی، شناخت نقش مایه‌ها و طرح‌های موجود و بررسی ارزشهای بصری این نقوش است. برای جمع‌آوری داده‌ها از روش کتابخانه‌ای و میدانی استفاده شده است. در تحقیق حاضر با بررسی و مطالعه دقیق نقش مایه‌های گلیم سیرجان، آرم‌های الهام گرفته شده از این نقش مایه‌ها را استخراج کردیم و بر روی شناسایی ارزش‌های بصری نقش مایه‌های گلیم افشار، و کاربرد آن تمرکز داریم. در نتیجه اکثر چکیده نگاری‌ها در قالب فرم‌های هندسی و نگارش خطوط عمودی، افقی، مورب که نوع تکنیک بافت، سبب ساز آن است دیده می‌شود. این نقش مایه‌ها ارائه‌ای انتزاعی و نمادین دارند؛ که چشمگیرترین ویژگی بصری آنها تقارن، ریتم، تلفیق فضای مثبت و منفی و در برخی از نقوش عدم قرینگی است این ویژگی‌ها بر قابلیت گرافیکی نقوش برای استفاده در طراحی نشانه تأکید می‌کند. همچنین یافته‌ها نشان می‌دهد که گلیم به عنوان یک صنعت پر درآمد، می‌توان روش پر درآمدی هم برای کشور و هم برای شهرستان سیرجان باشد که این نیاز به معرفی آن به سرتاسر دنیا و همت سازمان میراث فرهنگی را می‌طلبد. مسأله اصلی تحقیق آرم‌های تصویری چگونه از نقوش پر استفاده در گلیم سیرجان الهام می‌گیرند.

واژه‌های کلیدی: گلیم شیریکی پیچ، نقش‌مایه، طرح و نقش، گلیم سیرجان

مطالعات هنر و فرهنگ

دوره ۵، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۹، صفحات ۴۲-۶۴